

Työeläkelaitoksille

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN JA KANSANELÄKELAITOKSEN YHTEISTEN ELÄKEHAKEMUS-
LOMAKKEIDEN KÄYTTÖÖNOTTO

Kansaneläkelaitos ja työeläkejärjestelmä ovat sopineet yhteisten eläkehakemuslomakkeiden käyttöönotosta 1.4.1993 lukien. Samalla eläkehakemuslomakkeella voidaan hakea sekä eri työeläkelakien mukaista eläkettä että kansaneläkejärjestelmän mukaisia etuuksia. Asia on valmisteltu Kelan ja työeläkejärjestelmän yhteisissä työryhmissä. Eläketurvakeskuksen hallitus on hyväksynyt lomakkeet.

1. Yhteiset hakemuslomakkeet ja niiden käyttö

Vanhuus-, työttömyys-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkettä varten on tehty yhteiset lomakkeet. Työeläkelakien mukaisen määräaikaisen työkyvyttömyyseläkkeen jatkohakemuksena on edelleenkin J-lomake tai uusi lääkärintodistus. Työeläkelakien mukaisen osa-aikaeläkkeen hakemista varten otetaan käyttöön uusi lomake.

Ulkomailla asumisen ja työnteon selvittämiseen on valmisteltu yhteinen liite U. Maatalousyrittäjien selvityslomake TM on uusittu Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen, Melan ja Kelan yhteiseksi lomakkeeksi.

Yhteisiä hakemuslomakkeita otetaan vastaan sekä Kelan paikallistoimistoissa että työeläkejärjestelmän palvelupisteissä. Kela palvelee työeläkeasioissa kuten ennenkin. Kelassa ei oteta vastaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläke- ja luopumiskorvaushakemuksia.

Yhteisillä lomakkeilla voidaan hakea kansaneläkkeen pohjaosaa, lisäosaa ja lapsikorotusta. Yhteisillä perhe-eläkehakemuslomakkeilla voidaan hakea yleisen perhe-eläkkeen alkueläkettä ja lesken jatkoeläkkeen pohjaosaa sekä lapseneläkkeen perusmäärää ja täydennysmäärää sekä koululaiseläkettä. Muiden Kela-etuuksien hakeminen sekä Kela-etuuksien tarkistaminen tehdään Kelassa ja Kelan omilla lomakkeilla.

Lakiosasto

4.3.1993

Vanhuus-, työttömyys-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkehakemuslomakkeita on saatavissa suomen-, ruotsin- ja saamenkielisinä.

2. Eläkehakemuslomakkeet

Hakemuslomakkeiden rakenne ja ulkoasu ovat muuttuneet. Jokaista etuuslajia varten on tehty oma lomake. Lomakkeille on tarkennettu lapsikysymysten sisältöä vastaamaan myös kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta sekä lisätty kysymykset kansaneläkelain lisäosan hakemista varten.

Lomake VE	Vanhuuseläkettä ja vanhuuseläkettä varhennettuna haetaan vanhuuseläkehakemuslomakkeella VE. Vanhuuseläkkeiden hakemuspalvelua varten on tehty erilliset esitäytettävät vanhuuseläkehakemuslomakkeet sekä työeläkelaitoksille että Kansaneläkelaitokselle. Palvelusta tarkemmin kohdassa 6.
Lomake T	Työkyvyttömyyseläkettä sekä yksilöllisen varhaiseläkkeen ennakkopäätöstä ja lopullista päätöstä haetaan työkyvyttömyyseläkehakemuslomakkeella T. Hakija voi lisäksi pyytää, että hänen työkyvyttömyyseläkehakemuksensa käsitellään myös yksilöllisenä varhaiseläkkeenä. Lomakkeessa kysytään tietoja hakijan työnteon lopettamisesta, jatkamisesta ja vähentämisestä. Sen sijaan ei enää kysytä, onko hakija mielestään täysin vai osittain työkyvytön. Kansaneläke-etuuksiin ei kuulu osatyökyvyttömyyseläke.
Lomake TT	Työttömyyseläkettä varten on tehty erillinen lomake TT.
Lomake P
Lomake PL	Perhe-eläkehakemuslomakkeen rakenne on muuttunut, koska sitä käytetään haettaessa sekä Kelan yleistä perhe-eläkettä että työeläkelakien mukaista perhe-eläkettä. Perhe-eläkehakemuslomakkeen P lisäksi on tehty erillinen lapsen perhe-eläkehakemuslomake PL. Perhe-eläkettä haettaessa lomake P on aina täytettävä ja jokaisesta lapsesta on täytettävä erillinen PL-lomake. P-lomake voidaan jättää täyttämättä ainoastaan silloin, kun edunhakijana on lapsi ja edunjättäjä on kuollessaan ollut eläkkeellä.
Lomake OE	Työeläkelakien mukaista osa-aikaeläkettä haetaan työeläkejärjestelmän osa-aikaeläkehakemuslomakkeella OE.
Liitteet	Ulkomailla asumisesta ja työnteosta on täytettävä erillinen liite U. Maatalousyrittäjien on lisäksi täytettävä tarvittaessa TM-lomake.

Lakiosasto

4.3.1993

Logo

Yhteisiin hakemuslomakkeisiin ei voi painattaa eläkelaitosten logoa.

3. Eläkehakemuksen täyttäminen työeläkejärjestelmässä

3.1. Kelan eläke-etuuksien hakeminen

Työeläkejärjestelmän palvelupisteissä voidaan hakea vain edellä kohdassa 1. luetellut Kelan etuudet. Muiden Kelan eläke-etuuksien hakemisessa asiakas ohjataan Kelan paikallistoimistoon.

Hakijan oikeus lapsikorotukseen ja lisäosaan selvitetään. Jos on täysin selvää, että hakijalla ei ole oikeutta lapsikorotukseen tai lisäosaan, ei kyseistä kohtaa rastiteta.

3.2. Eläkehakemuksen käsittely ja kopiointi

Kun yhteisellä lomakkeella haetaan eläkettä sekä työeläkejärjestelmästä että Kelasta, otetaan hakemuksesta liitteineen kopio.

Jos hakijan ilmoittamista työ- ja virkasuhteista ilmenee, että hakijalla on ollut sekä yksityisiä että julkisia palvelussuhteita tai useamman julkisen alan palvelussuhde, alkuperäinen hakemus lähetetään työeläkelaitokseen ja kopio Kelalle. Muissa tapauksissa työeläkejärjestelmään jää kopio ja alkuperäinen hakemus lähetetään Kelalle.

Ennen kopiointia eläkehakemukseen merkitään, mihin Kelan paikallistoimistoon hakemus lähetetään. Kopioiden luettavuus on tarkistettava. Jos hakemuskopio otetaan useammalle paperille, on paperit niitattava yhteen.

3.3. Hakemuksen lähettäminen työeläkejärjestelmän palvelupisteestä

Kansaneläkehakemus lähetetään työeläkejärjestelmän palvelupisteestä mahdollisine liitteineen hakijan asuinkunnan Kelan paikallistoimistoon. Eläkehakemus tulee Kelassa vireille vasta kun se on saapunut paikallistoimistoon, minkä vuoksi hakemukset tulee lähettää eteenpäin viipymättä.

Työeläkehakemus lähetetään palvelupisteestä eläkelaitokseen. Siitä eteenpäin hakemuksen työnkulku on entisellään.

Lakiosasto

4.3.1993

3.4. Hakemuksen lähettäminen työeläkelaitoksesta tai Eläketurvakeskuksesta

Kun yhteinen hakemus täytetään työeläkelaitoksessa tai Eläketurvakeskuksessa, tarkistetaan hakijan ja lasten henkilötiedot ja tehdään siitä merkintä lomakkeelle. Alkuperäinen hakemus tai sen kopio liitetään (kohdan 3.2. sääntö) lähetetään hakijan asuinkunnan Kelan paikallistoimistoon. Jos asuinkunnassa on useampia Kelan paikallistoimistoja, pyritään hakemus lähettämään siihen toimistoon, johon hakija toimistojaon mukaisesti kuuluu.

Eläkelaitoksille ja Eläketurvakeskukselle on toimitettu luetteloita: Kelan paikallistoimistojen postiosoitteet, toimisto- ja puhelinnumerot kuntajärjestyksessä. Mikäli luetteloita tarvitaan lisää, niitä voi pyytää Kelasta Torsti Rantaselta (puh. 90-434 3304).

4. Eläkehakemuksen täyttäminen Kelassa

4.1. Eläkehakemusten käsittely ja kopiointi

Silloin kun yhteisellä lomakkeella haetaan sekä Kelan että työeläkejärjestelmän eläkkeitä, otetaan hakemuksesta ja sen liitteistä kopio.

Lähetetäänkö työeläkejärjestelmään alkuperäinen eläkehakemus vai sen kopio, määräytyy kohdassa 3.2. olevan ohjeen mukaisesti.

4.2. Hakemuksen lähettäminen paikallistoimistosta

Työeläkejärjestelmän eläkehakemukset lähetetään Eläketurvakeskukselle ja hakemukseen liitetään kaikki hakemukseen tarvittavat liitteet. Hakijan ja lasten henkilötiedot tarkistetaan aina, mutta siitä ei enää tehdä merkintää hakemuslomakkeelle. Kun eläkehakemus saapuu Eläketurvakeskukseen, jaetaan se siellä tarpeen mukaan eri työeläkejärjestelmien eläkelaitoksille.

5. Eläkehakemusten käsittelyssä Kelan tarvitsemat työsuhdetiedot

Yhteisellä työkyvyttömyyseläkehakemuslomakkeella kysytään hakijan työhistoriasta vain viimeistä työsuhdetta. Usein työkyvyttömyysasian ja erityisesti yksilöllisen varhaiseläkkeen ratkaisussa tarvitaan tiedot hakijan koko työhistoriasta. Kelalla näitä tietoja ei ole. Kela saa tarvitsemansa tiedot Eläketurvakeskuksesta sähköpostin välityksellä.

Lakiosasto

4.3.1993

6. Esitäytetyt eläkehakemuslomakkeet vanhuuseläkettä varten

6.1. Työeläkejärjestelmän lähettämät hakemukset

Eläketurvakeskus lähettää työeläkelaitoksille kuukausittain vanhuuseläkkeen laskentaa varten rekisteriotteet sekä esitäytetyt vanhuuseläkehakemuslomakkeet. Aineisto lähetetään henkilöistä, joille on karttunut työeläkettä ja jotka eivät vielä ole työeläkkeellä tai hakeneet sitä ja jotka täyttävät 65 vuotta viiden kuukauden kuluttua aineiston lähettamisestä.

Työeläkelaitos toimittaa henkilöille esitäytetyn vanhuuseläkehakemuslomakkeen, vanhuuseläkkeestä kansaneläke- ja työeläkejärjestelmässä kertovan kirjeen, yleensä myös ennakkolaskelman työeläkelakien mukaisen vanhuuseläkkeen määrästä tai luettelon työeläkelakien piiriin kuuluvista työsuhteista ja yrittäjätoimintajaksoista sekä palautuskirje kuoren vähintään kolme kuukautta ennen vanhuuseläkeiän täyttämistä.

Hakija voi palauttaa hakemuksen työeläkelaitokseen tai toimittaa sen joko Kelan paikallistoimistoon tai työeläkejärjestelmän palvelupisteeseen. Jos hakemus tulee työeläkejärjestelmään ja on haettu myös Kelan vanhuuseläkettä, otetaan hakemuksesta kopio. Kohdan 3.2. säännön mukaan lähetetään joko alkuperäinen hakemus tai sen kopio hakijan asuinkunnan paikallistoimistoon.

6.2. Kirje

Vanhuuseläkkeestä kertova kirje liitetään hakemukseen. Lähellä 65-vuoden ikää oleville kirjemallin tekstiä käytetään sellaisenaan, ainoastaan työeläkelakien kannalta välttämättömät muutokset voidaan tehdä tekstiin.

Jos henkilöllä on yksityiseltä sektorilta järjestetty alennettu eläkeikä ja eläkelaitos lähettää henkilölle esitäytetyn eläkehakemuslomakkeen, liitetään tällaisen henkilön kirjeeseen Kelan varhennetusta vanhuuseläkkeestä kertova kirje.

6.3. Kansaneläkelaitoksen lähettämät hakemukset

Samalla kun Eläketurvakeskus lähettää työeläkelaitoksille tiedot vanhuuseläkkeiden laskentaa varten, välitetään tiedot myös Kelalle. Näiden tietojen perusteella Kela lähettää esitäytetyt vanhuuseläkehakemuslomakkeet kolme kuukautta ennen vakuutetun 65 vuoden iän täyttämistä niille vakuutetuille, joille

Lakiosasto

4.3.1993

työeläkelaitokset eivät hakemusta lähettäneet. Hakemuslomakkeen mukana lähetetään kansaneläkkeen vanhuuseläkkeestä kertova kirje sekä palautuskirjekuori. Hakemuslomakkeella voi hakea vain Kelan etuuksia.

Hakija voi palauttaa hakemuksensa paikallistoitimistoon tai toimittaa sen työeläkelaitoksen palvelupisteeseen. Palvelupisteestä hakemus lähetetään hakijan asuinkunnan paikallistoitimistoon.

Jos hakija kuitenkin ilmoittaa hakemuksessaan olleensa työsuhteessa tai harjoittaneensa yrittäjätoimintaa, paikallistoitimisto huolehtii vanhuuseläkehakemuslomakkeen VE täyttämisestä allekirjoitukseensa.

6.4. Tietoliikenne

Työeläkelaitosten vanhuuseläkepalvelun tietoliikenteen osalta annetaan erillinen yleiskirje.

7.1. Liite U, asuminen ja työnteke ulkomailla

Kun eläkehakemus täytetään paikallistoitimistossa tai työeläkejärjestelmän palvelupisteessä, täytetään siellä tarvittaessa myös liite U, johon merkitään hakijan asumis- ja työntekeajat ulkomailla.

Jos hakemus saapuu postitse suoraan Kelaan tai työeläkelaitokseen ja hakemuksesta ilmenee, että hakija on asunut tai työskennellyt ulkomailla, mutta hakemuksessa ei ole liitettävä U, lähettää Kela/työeläkejärjestelmä hakijalle liitteen U täytettäväksi ja palautettavaksi sen lähettäjälle.

Hakemukseen merkitään tieto liitteen U pyytämisestä ja hakemus lähetetään eteenpäin odottamatta liitteen saapumista kohtien 3. ja 4. työnkulkuja noudattaen. Kun liite on palautunut, lähetetään se eteenpäin hakemuksen työnkulun mukaisesti.

7.2. Liite TM, Maatalousyrittäjän selvitys

Kun maatalousyrittäjä hakee työkyvyttömyyseläkettä, yksilöllistä varhaiseläkettä, työeläkelakien mukaista työttömyyseläkettä tai osa-aikaeläkettä, täytetään liite TM, jos MYEL-vakuutus on voimassa.

Jos maatalousyrittäjän eläkehakemuksen liitteenä ei ole TM-lomaketta, lähettää Kela/Mela hakijalle liitteen täytettäväksi ja palautettavaksi lomakkeen lähettäjälle. Hakemuslomakkeeseen merkitään tieto TM-

Lakiosasto

4.3.1993

lomakkeen pyytämisestä. Liite lähetetään edelleen hakemuksen työnkulkua noudattaen.

8. Muutoksenhaku Sekä Kelan paikallistoimistoissa että työeläkelaitoksen palvelupisteissä opastetaan Kelan ja työeläkelaitosten päätöksiin tyytymättömiä selostamalla muutoksenhakumenettely sekä eläkelaitoksen itseoikaisumahdollisuus. Asiakkaan niin halutessa paikallistoimisto tai palvelupiste vastaanottaa valituksen toimitettavaksi edelleen.

Työeläkelaitosten palvelupisteet lähettävät Kelan etuutta koskevat valitukset paikallistoimistoon. Työeläkkeiden valitukset lähetetään asianomaiselle muutoksenhakuviranomaiselle.

9. Eläkehakemuslomakkeiden jakelu

Kun yhteiset lomakkeet otetaan käyttöön 1.4.1993, vanhoja eläkehakemuslomakkeita ei tämän jälkeen käytetä vaan ne hävitetään. Eläkehakemus kuitenkin käsitellään, vaikka se olisi tehty vanhalla lomakkeella. Kansaneläkettä on tällöin haettava erikseen.

Kela painattaa yhteiset lomakkeet ja lähettää niitä suuremmille työeläkelaitoksille, jotka huolehtivat jakelusta omalle palveluverkostolleen. Ne työeläkelaitokset, joille hakemuksia ei lähetetä, voivat tilata lomakkeita Eläketurvakeskuksen postittamosta.

Kaikki lomakkeiden lisätilaukset toimitetaan Eläketurvakeskuksesta. Osa-aika-eläkehakemuslomake OE ei ole yhteinen lomake, joten sitä saa Eläketurvakeskuksen postittamosta. TM-lomaketta saa myös Eläketurvakeskuksesta.

Hakemuslomakkeiden valmistuttua ne lähetetään erillisellä yleiskirjeellä tiedoksi eläkelaitoksille maaliskuun puolenvälin jälkeen.

10. Hakemuslomakkeiden täyttöohjeet

Erillisiä eläkehakemuslomakkeiden täyttöohjeita ei tehdä. Yleiskirjeen liitteenä joitakin Kelan etuuk-sien hakemiseen liittyviä ohjeita.

11. Eläkeneuvojille sekä asiakkaille jaettavat Kelan esitteet

Kelan esite: Kelan etuudet pähkinänkuoressa toimitetaan eläkelaitoksille Eläketurvakeskuksesta. Tämän vuoden esitteet: Työttömälle, Eläkkeelle ja Omaisen kuoltua lähetetään niiden valmistuttua eläkelaitok-

Lakiosasto

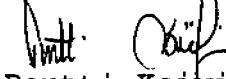
4.3.1993

sille. Jatkossakin Kela toimittaa esitteitä eläkelaitoksille. Eläkelaitokset jakavat esitteet palvelupisteilleen. Lisää esitteitä saa Kelasta osoitteella Esitetilaukset, PL 78, 00381 Helsinki, puhelin (90) 434 11/ lähettämö.

12. Koulutus

Kela on antanut kansaneläkejärjestelmän asioista koulutusta työeläkelaitosten kouluttajille. Kelan jatkossa antamaa koulutusta toteutetaan erikseen tehtävän suunnitelman mukaan. Työeläkelaitokset kouluttavat omien palvelupisteidensä henkilökunnan.

ELÄKETURVAKESKUS

Pentti Koivisto
Tapio Karsikas

LIITTEET

Yhteisten hakemuslomakkeiden täyttämisessä Kela-
asioissa huomioon otettavaa
Työeläkelaitosten vanhuuseläkepalvelun kirje
Kansaneläkelain mukainen vanhuuseläke 1993
Kansaneläkelain mukainen varhennettu vanhuuseläke
Kelan vanhuuseläkepalvelun kirje

Kansaneläkelaitos
1.3.1993

YHTEISTEN HAKEMUSLOMAKKEIDEN TÄYTTÄMISESSÄ KELA-ASIOISSA HUOMIOON OTETTAVAA

Kansaneläkkeen lapsikorotus

Yhteisillä lomakkeilla kysytään hakijan tai avio-/avopuolison huollettavana olevia alle 18 vuotiaita lapsia. Kansaneläkkeen lapsikorotus voidaan kuitenkin myöntää vain alle 16-vuotiaasta lapsesta. Lapsena pidetään

- omaa lasta
- ottolasta
- avioliiton ulkopuolella syntynyttä lasta, johon nähden elatusvelvollisuus on vahvistettu oikeuden päätöksellä tai asianmukaisella sopimuksella sekä
- kasvattilasta. Kasvattilapseen rinnastetaan myös muu huollettava lapsi, esim. perheeseen sijoitettu lapsi.

Lapsikorotus myönnetään aina alle 16-vuotiaasta eläkkeensaajan tai hänen puolisonsa lapsesta, joka elää samassa taloudessa eläkkeensaajan kanssa. Kasvattilapsen tai muun lapsen osalta vaaditaan samassa taloudessa asumisen lisäksi, että eläkkeensaaja tai hänen samassa taloudessa asuva puolisonsa huolehtii lapsen eläkkeestä.

Jos hakijan oma tai puolison lapsi ei elä samassa taloudessa eläkkeensaajan kanssa, myönnetään lapsikorotus vain, jos eläkkeensaaja tai hänen samassa taloudessa asuva puolisonsa muulla tavoin huolehtii lapsen toimeentulosta.

Kansaneläkkeen lisäosa

Kansaneläkkeen lisäosaa voidaan maksaa vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeeseen sekä varhennettuun vanhuuseläkkeeseen ja yksilölliseen varhaiseläkkeeseen.

Lisäosa määräytyy eläkkeensaajan perhesuhteiden, kuntaryhmän ja lisäosaan vaikuttavien tulojen perusteella. Tämän vuoksi lomakkeilla selvitetään, onko eläkkeensaaja naimisissa/avoliitossa vai ei ja asuuko hakija puolisostaan erillään. Kuntaryhmä määräytyy sen mukaan, missä kunnassa hakija lisäosan alkamisajankohtana asuu. Lisäosan määrään vaikuttavat hakijan omat työ- ja virkasuhteeseen sekä yrittäjä- ja luottamustoimintaan perustuvat eläkkeet, perhe-eläkkeet ja SOLITA-eläkkeet. Eläkkeet ja korvaukset otetaan huomioon bruttomääräisinä. Lisäosan tulorajat ovat esim. esitteessä Kelan etuudet pähkinänkuoressa.

Laitoshoito

Kun eläkkeensaaja joutuu jatkuvaan laitoshoittoon, saattaa lisäosa alentua. Kun laitoshoidon on kestänyt kolme kuukautta, lisäosana maksetaan 1. kuntaryhmässä korkeintaan 43 ja 2. kuntaryhmässä korkeintaan 40 prosenttia täysimääräisestä lisäosasta.

Perhe-eläke

Yleistä perhe-eläkettä maksetaan leskeneläkkeenä alle 65-vuotiaalle nais- tai miesleskelle ja lapseneläkkeenä alle 18 vuotiaalle lapselle. Opiskelevalle 18 - 20-vuotiaalle lapselle eläke voidaan myöntää koululaiseläkkeenä.

Kullekin lapselle täytetään oma hakemus. Pelkästään lapseneläkettä haettaessa ei tarvitse täyttää Perhe-eläkehakemusta P. Lapseneläkkeen täydennysmäärään vaikuttavat lapsen saamat perhe-eläkkeet. Täydennysmäärän tulorajat selviävät mm yllä mainitusta esitteestä.

Leskeneläkkeen tulosidonnaiset osat haetaan omalla lomakkeellaan paikallistoimistosta.

VANHUUSELÄKE

Täyttäessänne lähiaikoina 65 vuotta Teillä on oikeus työeläkelakien mukaiseen vanhuuseläkkeeseen ja mahdollisuus saada myös Kansaneläkelaitoksen maksamaa vanhuuseläkettä. TEL-eläkkeen myöntämisen edellytyksenä on työsuhteen päätyminen.

Eläkkeen alkaminen

Vanhuuseläke maksetaan 65-vuotissyntymäpäivää seuraavan kuukauden alusta, jos hakemus on tehty ajoissa. Voitte myös lykätä eläkkeen alkamisaikaa, jolloin eläkkeeseen maksetaan ns. lykkäyskorotus.

Eläkkeen määrä

Tämän kirjeen liitteenä on ennakkolaskelma työeläkkeenne määrästä ja erillinen liite, jossa on kerrottu kansaneläkkeestä ja siihen liittyvistä osista ja lisistä sekä niiden saamisedellytyksistä ja määristä.

Työeläkkeenne lopullinen määrä lasketaan, kun olette tehnyt eläkehakemuksen.

Eläkkeen hakeminen

Eläke myönnetään hakemuksen perusteella.

Lähetämme Teille ohessa hakemuslomakkeen, jolla voitte hakea sekä työeläkettä että kansaneläkkeen pohjaosaa, lisäosaa ja lapsikorotusta. Jos haette muita kansaneläkkeeseen liittyviä osia, Teidän tulee ottaa yhteyttä Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistoon.

Täytettyänne hakemuksen voitte palauttaa sen allekirjoitettuna oheisessa kirjekuoressa ilman postimaksua. Jos Teillä on kysyttävää eläkeasiastanne, saatte lisätietoja Kansaneläkelaitoksen paikallistoimistosta tai työeläkelaitoksen palvelupisteestä. Voitte jättää sinne myös hakemuksenne.

Palauttakaa hakemuslomake mahdollisimman pian.

Eläkkeen verotus

Työeläke on veronalaista tuloa, samoin kansaneläkkeen pohjaosa ja lisäosa. Ennakkonpidätys voidaan suorittaa palkkaa varten määrätyn pidätysprosentin mukaan, kunnes saamme eläkettänne varten uuden pidätysprosentin. Kun olette saanut eläkepäätökset, pyytäkää verotoimistolta uusi pidätysprosentti.

Ystävällisin terveisin

KANSANELÄKELAITOS

LIITTEET

Eläkehakemuslomake, palautuskuori
Ennakkolaskelma työeläkkeestä
Kansaneläke-esite

KANSANELÄKELAIN MUKAINEN VANHUUSELÄKE 1993

Vanhuuseläkeikä

Kansaneläkelaitos maksaa vanhuuseläkettä 65 vuotta täyttäneelle. Eläkettä maksetaan 65-vuotispäivää seuraavan kuukauden alusta.

Lykkäyskorotus

Jos eläkkeenhakija haluaa siirtää eläkkeen alkamisaikaa myöhäisemmäksi, vanhuuseläke maksetaan korotettuna. Lykkäyskorotusta maksetaan vanhuuseläkkeen pohja- ja lisäosaan (kansaneläkelaki 25 a §).

Korotusta maksetaan, kun eläkkeenhakija siirtää eläkkeen alkamista vähintään kuukaudella. Korotus on yksi prosentti kutakin lykkäyskuukautta kohti.

Vanhuuseläkkeen osat ja lisät

Vanhuuseläkkeeseen kuuluu aina pohjaosa. Sen lisäksi vanhuuseläkkeeseen voidaan myöntää

- lisäosa
- asumistuki
- rintamalisä
- ylimääräinen rintamalisä
- hoitotuki
- puolisolisa
- lapsikorotus.

Pohjaosa

Pohjaosaa maksetaan kaikille vanhuuseläkkeen saajille. Tulot ja omaisuus eivät vaikuta pohjaosan määrään, joka on 437 mk kuukaudessa.

Lisäosa

Lisäosan saaminen ja määrä riippuvat eläkkeensaajan muista eläketuloista. Lisäosan määrään vaikuttavat myös eläkkeensaajan perhesuhteet ja kuntaryhmä.

Tulorajat

Yksinäinen henkilö

	Täysi lisäosa kuukaudessa	Kuukausitulo, jolla saa täyden lisäosan	jolla ei enää saa lisäosaa
I kuntaryhmä	2042 mk	240 mk	4330 mk
II kuntaryhmä	1936 mk	240 mk	4110 mk

Naimisissa oleva henkilö

I kuntaryhmä	1736 mk	240 mk	3720 mk
II kuntaryhmä	1646 mk	240 mk	3530 mk

Asumistuki

Asumistukea maksetaan kansaneläkkeen saajalle eläkkeensaajien asumistukilain perusteella. Asumistuen saaminen ja määrä riippuvat muun muassa asumiskustannuksista, eläkkeensaajan ja hänen puolisonsa tuloista ja omaisuudesta.

Rintamalisä

Rintamalisää maksetaan eläkkeensaajalle, jolla on rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai veteraanitunnus. Rintamalisä on 211 mk kuukaudessa.

Ylimääräinen rintamalisä

Ylimääräistä rintamalisää maksetaan eläkkeensaajalle, joka saa rintamalisää ja joko kansaneläkkeen lisäosaa tai joissakin tapauksissa sotilasvammalain mukaista elinkorkoa. Ylimääräinen rintamalisä on 25 % lisäosan määrästä.

Hoitotuki

Hoitotukea maksetaan eläkkeensaajalle, jonka toimintakyky on heikentynyt ja jolla on sen vuoksi avun, ohjauksen tai valvonnan tarvetta taikka jatkuvia erityiskustannuksia. Hoitotuen määrä riippuu avuntarpeen määrästä ja erityiskustannusten suuruudesta. Pienin maksettava hoitotuki on 272 mk kuukaudessa, korotettu hoitotuki 678 mk kuukaudessa ja erityishoitotuki 1356 mk kuukaudessa.

Puolisolisa

Kun toinen puolisoista ei vielä ole eläkkeellä eikä voi hankkia tuloa tekemällä työtä, voidaan kansaneläkettä saavan puolison eläkkeeseen maksaa tietyin edellytyksin puolisolisa. Puolisolisa on 398 mk kuukaudessa.

Lapsikorotus

Lapsikorotus maksetaan eläkkeensaajalle, jolla on huollettavanaan alle 16-vuotias lapsi. Korotus maksetaan jokaisesta alle 16-vuotiaasta lapsesta, ja se on 257 mk kuukaudessa.

Indeksisidonnaisuus

Kansaneläkelaitoksen maksamat eläkkeet ja niiden osat ja lisät on sidottu elinkustannusindeksiin. Eläkkeet korotetaan indeksillä vuosittain tammikuun alusta. Edellä esitetyt luvut ovat vuoden 1993 indeksissä.

KANSANELÄKELAIN MUKAINEN VARHENNETTU VANHUUSELÄKE 1993

Kansaneläkelain mukaista varhennettua vanhuuseläkettä voi saada 60-64-vuotias Suomessa asuva henkilö.

Jos henkilö ei asu Suomessa, varhennetun vanhuuseläkkeen saamisen edellytyksenä on, että hän on Suomen kansalainen. Lisäksi edellytetään, että ulkomailla asuminen on välttämätöntä oman tai läheisen omaisen sairauden takia ja toimeentulo on kansaneläkkeen varassa.

Varhennettu vanhuuseläke on pysyvästi pienempi kuin normaali 65 vuoden iässä alkava vanhuuseläke. Eläke pienenee puoli prosenttia kutakin varhentamiskuukautta kohti. Pienennys koskee pohjaosaa ja lisäosaa.

Varhennetun vanhuuseläkkeen osat ja lisät

Eläkkeeseen kuuluu aina pohjaosa. Sen lisäksi eläkkeeseen voidaan myöntää

- lisäosa
- eläkkeensaajan hoitotuki
- puolisolisa
- lapsikorotus.

Pohjaosa

Pohjaosaa maksetaan kaikille varhennetun vanhuuseläkkeen saajille. Tulot ja omaisuus eivät vaikuta pohjaosan määrään. Täysimääräinen pohjaosa, josta eläkkeen varhennuksesta johtuva pienennys lasketaan, on 437 mk kuukaudessa.

Lisäosa

Lisäosan saaminen ja määrä riippuvat eläkkeensaajan muista eläketuloista. Lisäosan määrään vaikuttavat myös eläkkeensaajan perhesuhteet ja kuntaryhmä. Näin määräytyvästä lisäosasta lasketaan varhennuksesta johtuva pienennys.

Lisäosan kuukausimäärä, jota tulot ja varhennus pienentävät	Kuukausitulo, joka ei vielä pienennä lisäosaa	jolla ei enää saa lisäosaa
---	---	----------------------------

Yksinäinen henkilö

I kuntaryhmä	2042 mk	240 mk	4330 mk
II kuntaryhmä	1936 mk	240 mk	4110 mk

Naimisissa oleva henkilö

I kuntaryhmä	1736 mk	240 mk	3720 mk
II kuntaryhmä	1646 mk	240 mk	3530 mk

Hoitotuki

Hoitotukea maksetaan eläkkeensaajalle, jonka toimintakyky on heikentynyt ja jolla on sen vuoksi avun, ohjauksen tai valvonnan tarvetta taikka jatkuvia erityiskustannuksia. Hoitotuen määrä riippuu avuntarpeen määrästä ja erityiskustannusten suuruudesta. Pienin maksettava hoitotuki on 272 mk kuukaudessa, korotettu hoitotuki 678 mk kuukaudessa ja erityishoitotuki 1356 mk kuukaudessa.

Puolisolisa

Kun toinen puolisoista ei vielä ole eläkkeellä eikä voi hankkia tuloa tekemällä työtä, voidaan kansaneläkettä saavan puolison eläkkeeseen maksaa tietyin edellytyksin puolisolisa. Puolisolisa on 398 mk kuukaudessa.

Lapsikorotus

Lapsikorotus maksetaan eläkkeensaajalle, jolla on huollettavanaan alle 16-vuotias lapsi. Korotus maksetaan jokaisesta alle 16-vuotiaasta lapsesta, ja se on 257 mk kuukaudessa.

Kansaneläkelain mukaista varhennettua vanhuuseläkettä voi hakea työeläkkeen kanssa samalla lomakkeella. Kansaneläkkeessä on vuoden takautuva hakuaika.

Varhennettu vanhuuseläke ei muutu vanhuuseläkkeeksi eläkkeensaajan täytettyä 65 vuotta. Eläkkeensaaja voi kuitenkin tällöin hakea asuimistukea, rintamalisää ja ylimääräistä rintamalisää. Näitä eläkkeen osia ei makseta ennen 65 vuoden iän täyttämistä.

Eläkkeen verotus

Kansaneläkelaitoksen maksaman varhennetun vanhuuseläkkeen pohjaosa ja lisäosa ovat veronalaista tuloa. Kuitenkin, jos haetaan vain pohjaosaa, ei kansaneläkkeestä suoriteta ennakonpidätystä. Takautuvalta ajalta maksettavasta eläkkeestä ennakonpidätys on aina 50 %.

Indeksisidonnaisuus

Kansaneläkelaitoksen maksamat eläkkeet ja niiden osat ja lisät on sidottu elinkustannusindeksiin. Eläkkeet korotetaan indeksillä vuosittain tammikuun alusta. Edellä esitetyt luvut ovat vuoden 1993 indeksissä.

VANHUUSELÄKE

Täyttäessänne lähiaikoina 65 vuotta Teillä on mahdollisuus saada Kansaneläkelaitoksen maksamaa vanhuuseläkettä.

Tämän kirjeen kääntöpuolella on kerrottu vanhuuseläkkeen alkamisajasta ja sen siirtämisestä sekä eläkkeeseen liittyvistä osista ja lisistä.

Eläkkeen hakeminen Eläke myönnetään hakemuksen perusteella.

Lähetämme Teille ohessa hakemuslomakkeen, jonka voitte palauttaa täytettynä ja allekirjoitettuna paikallistoimistoomme oheisessa kirjekuoressa ilman postimaksua. Toivomme, että palautatte hakemuslomakkeen mahdollisimman pian. Hakemuslomake voidaan täyttää myös paikallistoimistossa siellä asioidessanne.

Oheisella lomakkeella voitte hakea kansaneläkkeen pohjaosaa, lisäosaa ja lapsikorotusta. Jos haette muita kansaneläkkeeseen liittyviä osia tai katsotte Teillä olevan oikeuden myös työeläkkeeseen, ottakaa yhteyttä paikallistoimistoomme.

Eläkkeen verotus Kansaneläkelaitoksen maksaman vanhuuseläkkeen pohjaosa ja lisäosa ovat veronalaista tuloa. Ennakonpidätys voidaan suorittaa palkkaa varten määrätyn pidätysprosentin mukaan, kunnes saamme eläkettänne varten uuden pidätysprosentin. Kuitenkin, jos haette vain pohjaosaa tai Teillä ei ole muita veronalaisia tuloja, ennakonpidätystä ei suoriteta. Takautuvalla ajalla maksettavasta eläkkeestä ennakonpidätys on aina 50 %, jos henkilökohtainen ennakonpidätysprosentti ei ole tiedossamme.

Kun olette saanut eläkepäättöksen, pyytäkää verotoimistolta uusi pidätysprosentti.

Ystävällisin terveisin

KANSANELÄKELAITOS

LIITTEET

Eläkehakemuslomake
Palautuskuori

KANSANELÄKELAIN MUKAINEN VANHUUSELÄKE 1993

Vanhuuseläkeikä

Kansaneläkelaitos maksaa vanhuuseläkettä 65 vuotta täyttäneelle. Eläkettä maksetaan 65-vuotispäivää seuraavan kuukauden alusta.

Lykkäyskorotus

Jos eläkkeenhakija haluaa siirtää eläkkeen alkamisaikaa myöhäisemmäksi, vanhuuseläke maksetaan korotettuna. Lykkäyskorotusta maksetaan vanhuuseläkkeen pohja- ja lisäosaan (kansaneläkelaki 25 a §).

Korotusta maksetaan, kun eläkkeenhakija siirtää eläkkeen alkamista vähintään kuukaudella. Korotus on yksi prosentti kutakin lykkäyskuukautta kohti.

Vanhuuseläkkeen osat ja lisät

Vanhuuseläkkeeseen kuuluu aina pohjaosa. Sen lisäksi vanhuuseläkkeeseen voidaan myöntää

- lisäosa
- asumistuki
- rintamalisä
- ylimääräinen rintamalisä
- hoitotuki
- puolisolisa
- lapsikorotus.

Pohjaosa

Pohjaosaa maksetaan kaikille vanhuuseläkkeen saajille. Tulot ja omaisuus eivät vaikuta pohjaosan määrään, joka on 437 mk kuukaudessa.

Lisäosa

Lisäosan saaminen ja määrä riippuvat eläkkeensaajan muista eläketuloista. Lisäosan määrään vaikuttavat myös eläkkeensaajan perhesuhteet ja kuntaryhmä.

Tulorajat

Yksinäinen henkilö

	Täysi lisäosa kuukaudessa	Kuukausitulo, jolla saa täyden ei enää saa lisäosan lisäosaa	
I kuntaryhmä	2042 mk	240 mk	4330 mk
II kuntaryhmä	1936 mk	240 mk	4110 mk

Naimisissa oleva henkilö

I kuntaryhmä	1736 mk	240 mk	3720 mk
II kuntaryhmä	1646 mk	240 mk	3530 mk

Asumistuki

Asumistukea maksetaan kansaneläkkeen saajalle eläkkeensaajien asumistukilain perusteella. Asumistuen saaminen ja määrä riippuvat muun muassa asumiskustannuksista, eläkkeensaajan ja hänen puolisonsa tuloista ja omaisuudesta.

Rintamalisä

Rintamalisää maksetaan eläkkeensaajalle, jolla on rintamasotilas-, rintamapalvelus- tai veteraanitunnus. Rintamalisä on 211 mk kuukaudessa.

Ylimääräinen rintamalisä

Ylimääräistä rintamalisää maksetaan eläkkeensaajalle, joka saa rintamalisää ja joko kansaneläkkeen lisäosaa tai joissakin tapauksissa sotilasvammalain mukaista elinkorkoa. Ylimääräinen rintamalisä on 25 % lisäosan määrästä.

Hoitotuki

Hoitotukea maksetaan eläkkeensaajalle, jonka toimintakyky on heikentynyt ja jolla on sen vuoksi avun, ohjauksen tai valvonnan tarvetta taikka jatkuvia erityiskustannuksia. Hoitotuen määrä riippuu avuntarpeen määrästä ja erityiskustannusten suuruudesta. Pienin maksettava hoitotuki on 272 mk kuukaudessa, korotettu hoitotuki 678 mk kuukaudessa ja erityishoitotuki 1356 mk kuukaudessa.

Puolisolisa

Kun toinen puolisoista ei vielä ole eläkkeellä eikä voi hankkia tuloa tekemällä työtä, voidaan kansaneläkettä saavan puolison eläkkeeseen maksaa tietyin edellytyksin puolisolisää. Puolisolisa on 398 mk kuukaudessa.

Lapsikorotus

Lapsikorotus maksetaan eläkkeensaajalle, jolla on huollettavanaan alle 16-vuotias lapsi. Korotus maksetaan jokaisesta alle 16-vuotiaasta lapsesta, ja se on 257 mk kuukaudessa.

Indeksisidonnaisuus

Kansaneläkelaitoksen maksamat eläkkeet ja niiden osat ja lisät on sidottu elinkustannusindeksiin. Eläkkeet korotetaan indeksillä vuosittain tammikuun alusta. Edellä esitetyt luvut ovat vuoden 1993 indeksissä.